

Rupsjes Nooitgenoeg in Luilekkerland

Rups van de Buxusmot: een exotisch hapje voor onze vogels

Rond 2007 zijn ze voor het eerst in Europa gesignaleerd, de buxusmotten waarvan de rupsen nu smullen van onze buxusstruiken. Oorspronkelijk thuis in China, Japan en Zuid-Korea, zijn ze mogelijk als verstekeling meegelift met een Aziatische buxusplant en uitgestapt in het grensgebied tussen Duitsland en Zwitserland. Vervolgens zijn ze op eigen wieken verder gevlogen zodat al gauw ook de eerste exemplaren opdoken in Boskoop. De rest is geschiedenis.

Het zijn niet zozeer de buxusmotten zelf die korte metten maken met de buxusplanten. Hun rupsen zijn de grote plaaggeesten. De vlinders houden zich in leven met

nectar die ze 's nachts uit bloemen drinken. Wanneer de tijd daar is, zetten ze hun eitjes af op de bij hun soort passende waardplanten. In hun land van herkomst zijn dat diverse Aziatische buxussoorten. Maar de in een aantal Europese landen (overigens niet in Nederland) inheemse *Buxus sempervirens* is blijkbaar een prima alternatief. Uit de ca. 500 eitjes komen evenzoveel vuilgeel-met-zwarte rupsen. Hun Europese potentiële natuurlijke vijanden als vogels en sluipwespen bekijken dit vreemde voedsel in eerste instantie met argwaan. Houden in hun thuisland de daar inheemse predatoren de gezonde eters qua aantallen onder controle en in evenwicht met hun voedselbronnen, hier te lande geldt (nog) het motto 'Wat de boer niet kent, dat eet hij niet!' Zo is de buxusmot hier een 'invasieve exoot' geworden, die vooralsnog in Luilekkerland leeft. Als de rupsen bijna een maand oud en zo'n vier centimeter lang zijn verpoppen ze in het spinsel dat ze om zich heen in de buxusbladeren hebben aangebracht. Vervolgens verschijnt de nieuwe generatie vlinders.

Overigens, ook in het onverhoopte geval dat 'onze' mogelijke predatoren hun neus blijven ophalen voor dit rare buitenlandse eten, is de overleving van de motten en rupsen in hun nieuwe vaderland geenszins gegarandeerd. Door hun ongecontroleerde vraatzucht zullen ze uiteindelijk hun eigen voedselbron uitputten en van honger omkomen. Weliswaar zijn we dan ook de buxus kwijt, maar er zijn genoeg (wél inheemse!) alternatieven. Waarom geen taxus, liguster of hulst geplant? De vogels zullen de bessen daarvan zeker waarderen! Gif spuiten is in elk geval een heel slecht idee. Dan dood je ook de eerste nieuwsgierige bezoekers van de nieuwe restaurants, om maar te zwijgen van allerlei andere nuttige beestjes als bijen, vlinders en lieveheersbeestjes.

Van de week zag ik voor het eerst een groep kauwen uitgebreid tafelen op een vrijwel kaal-gegeten buxushaag. Zij waanden zich duidelijk ook in Luilekkerland! En in mijn eigen tuin inspecteerden koolmezen met succes mijn ontbladerde buxusstruiken. De rupsen gingen er grif in. De tegenaanval is ingezet! Laat de natuur haar eigen gang maar gaan.

Tekst en foto: Tineke Sommeling

Onderschrift foto: Rups van de Buxusmot: een exotisch hapje voor onze vogels.